

Ünite 5

Yahudilik ve Hristiyanlık

SINIF	11
ÜNİTE	5-Yahudilik ve Hristiyanlık
KAZANIM	Yahudiliğin doğuşunu ve gelişim sürecini özetler.

1.

- İsrailoğulları,
- Musevî,
- İbranî

Bu ifadeler hangi dinin mensupları için kullanılmaktadır?

- A) Budizm
B) Hinduizm
C) Hristiyanlık
D) Yahudilik
E) Konfüçyanizm

CEVAP: D

ÇÖZÜM:

Soruda verilen ifadeler doğrudan Yahudilikle ilgilidir. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

2. Ahiret inancı konusunda Yahudi mezhepleri arasında bir görüş birliği söz konusu değildir. Bazı Yahudi mezheplerinde ahiret inancı yer almaz. Bazı mezheplere göre ise Mesihî dönemin sonunda dünya yıkılacak ve haşir başlayacaktır. Hem ruh hem de bedenle gerçekleşecek olan haşir, kutsal topraklarda olacaktır. Bu sebeple birçok Yahudi, kutsal topraklarda ölmeyi ve buraya gömülmeyi istemektedir. Cennet ve cehennem inancına sahip bazı Yahudi mezheplerine göre Yahudiler en fazla on iki ay cehennemde kalacaktır. Ölümden sonraki hayat kısmen mezarda, kısmen de ölümlerin varlığını sürdüreceğine inanılan ve Şeol denilen ölümler âleminde geçecektir.

Bu metne göre;

- I. Yahudilikte ahiret inancı vardır.
- II. Yahudiliğin bütün mezhepleri Mesih döneminde haşirin başlayacağına inanır.
- III. Yahudilerin bir kısmına göre ölümden sonraki hayatın bir bölümü ölümler âleminde devam edecektir.

İfadelerinden hangisine ulaşılmaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

CEVAP: B

ÇÖZÜM:

Bu metinden I ve III numaralı bilgilere ulaşılabilir. Ancak metinde haşrin Mesih döneminin sonunda başlayacağı ifade edilmiştir. II numaralı bilgi bu metinden çıkarılamaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

3. Yahudiliğin en temel özelliklerinden biri, seçilmiş millet fikridir. Buna göre Yahudiler diğer insanlardan farklı ve üstündürler. Tanrı, kendi iradesini yeryüzünde temsil etmek üzere Yahudileri, diğer milletlerin arasından seçmiş ve onları üstün kılmıştır. Tanrı, Yahudilerin atalarını seçmiş ve onlarla bir ahit (sözleşme) yapmıştır. Bu ahit gereğince Yahudiler Tanrı'nın buyruklarına uyacaklar ve onun iradesini yeryüzünde temsil edeceklerdir. Buna karşılık Tanrı da onlara ayrıcalıklı haklar tanıyacaktır.

Bu parçada Yahudilikle ilgili vurgulanan temel konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanrı'nın emirlerine itaat etmeleri
- B) Tanrı'nın iradesini temsil etmeleri
- C) Seçilmiş olduklarına inanmaları**
- D) Atalarının yaptığı sözleşme
- E) Diğer milletlerden farklı yönleri

CEVAP: C

ÇÖZÜM:

Bu parçada Yahudilerin kendilerini seçkin ve üstün görmeleriyle ilgili bilgi verilmiştir. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

4. Hz. Süleyman'ın (a.s.) vefatından sonra Yahudiler dağılıp parçalandılar. Çeşitli milletlerin saldırısına uğrayıp onların egemenliği altına girdiler. M.Ö. 587 yılında Babilliler Kudüs'ü ele geçirip kutsal mabedi tahrip ettiler. Yahudileri buradan çıkarıp sürgün ettiler. Daha sonra Babillileri yenen Persliler, Yahudilerin tekrar Kudüs'e girmesine ve burada kutsal mabedi yapmasına izin verdiler. Bu dönemde Yahudi bilgini Ezra'nın önderliğinde Yahudiliğin kurum ve kuralları sistemleştirilip yeniden yaşatılmaya başlandı. Kaybolan ve tamamen unutulmuş Tevrat, Ezra tarafından yeniden yazıldı. M.Ö. 330'lu yıllarda da Kudüs, Yunanlıların hâkimiyetine girdi. Milattan sonra Kudüs'ü işgal eden Romalılar, kutsal mabedi yıktılar ve Yahudileri buradan çıkarıp sürgün ettiler. Mabedin yıkılmasından sonra Yahudiler dünyanın çeşitli yerlerine dağıldılar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yahudilerin çeşitli devletlerin hâkimiyetine girmelerine
- B) Ezra'nın Yahudiliğin sistemleşmesindeki katkılarına
- C) Kudüs'ün Romalıların hâkimiyetine girmesine
- D) Mabedin yıkılmasının Yahudiler üzerindeki etkisine

E) Yahudi ibadet yerlerinin temel özelliklerine

CEVAP: E

5. Yahudiliğin inanç esasları, açık ve net bir şekilde Tevrat'ta yer almamaktadır. Bununla birlikte Yahudilik tarihinin çeşitli dönemlerinde din adamları tarafından bu dinin inanç esaslarını belirlemeye yönelik bazı çalışmalar yapılmıştır. Ancak bunlar genellikle başarısızlıkla sonuçlanmıştır. XII. asırda Musa b. Meymun, Yahudiliğin inanç esaslarını belirlemiştir. Ancak söz konusu inanç esaslarının, bütün Yahudi mezhepleri tarafından kabul gördüğünü söylemek mümkün değildir. Musa b. Meymun tarafından ortaya konulan Yahudiliğin inanç esaslarının her biri, "Tam bir imanla inanırım ki" ifadesiyle başlamaktadır.

Bu parçada Yahudilikle ilgili vurgulanan temel konu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnanç esasları

B) İbadet yerleri

C) Kutsal kitapları

D) Mezhepleri

E) Din adamları

CEVAP: A

6. Yahudilikle ilgili bilinmesi gereken kavramlardan biri de Siyonizm'dir. Siyonizm, adını Kudüs'ün en yüksek tepesi olan Sion'dan almaktadır. Yahudilikte Sion kavramı, aynı zamanda Kudüs'ü ve genel olarak vaat edilmiş toprakları ifade etmek üzere kullanılmaktadır. Siyonizm, Yahudi halkının, Sion merkezli bir dünya devleti kurma hedeflerini ifade eder. Politik Siyonizm, Yahudi milliyetçiliğini ve seçilmişlik iddiasını kullanarak Filistin'de devlet kurmayı amaçlar. Dinî Siyonizm ise mesih düşüncesini önemser ve mesih'in gelip Yahudileri diğer milletlere egemen kılacağını savunur.

Bu metne göre,

I. Siyonizm Filistin'de devlet kurmayı amaçlar.

II. Dini Siyonizm'de mesih anlayışı ön plandadır.

III. Yahudilerin hepsi Filistin'de yaşamayı hedefler.

IV. Siyonizm Yahudilerin üstünlüğünü esas alır.

yargılarından hangilerine varılamaz?

A) Yalnız I.

B) Yalnız III.

C) Yalnız IV.

D) I ve II.

E) II ve IV.

CEVAP: B

DKAB 11 6 SORU 3 ÇÖZÜM PROJESİ

Ünite 5

SINIF	11
ÜNİTE	5-Yahudilik ve Hristiyanlık
KAZANIM	Hristiyanlığın doğuşunu ve gelişim sürecini özetler.

1. Hristiyanlara göre İncil, yazılı bir metni değil Mesih ve havarilerin bildirdiği mesajı ve müjdeyi, şifahi tebliği ifade eder. Hristiyan inancına göre Hz. İsa İncil'i yazmamış, sadece tebliğ etmiş ve havarilerden onu tebliğ etmelerini istemiştir. Nitekim uygulamada da İncil yazıya geçirilmeden önce şifahen nakledilmiştir. Nihayet vefatından sonra Hz. İsa'yı bizzat görenlerin sayısı azalmaya ve Hristiyanlık yayılmaya başlayınca İncil'in yazıya aktarılması zarureti doğmuş ve İnciller yazılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla Hristiyan dünyada İncil yazarlarından söz edilmektedir.

Bu metinde,

- I. Hristiyanlara göre İncil sonradan yazıya geçirilmiştir.
- II. Farklı İncil yazarları vardır.
- III. İncil Hz İsa döneminde yazıya geçirilmiştir.

ifadelerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) Yalnız III.
D) I ve II.
E) II ve III.

CEVAP: C

ÇÖZÜM:

Parçada I ve II numaralı bilgilerle ilgili ifadeler vardır. Ancak bu parçada İncil'in Hz. İsa döneminde yazıya geçirilmediği ifade edilmiştir. Bu nedenle III numaralı bilgiye ulaşamaz.

2.

- Her insan Âdem ve Havva'nın günahıyla dünyaya gelir.
- Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tan oluşan üçlü tanrı inancı vardır.
- Vaftiz, günah itirafı ve ekmek şarap ayini önemli görülen sakramentlerdendir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen din aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hristiyanlık
B) Hinduizm
C) Budizm
D) Taoizm
E) Yahudilik

CEVAP: A

     :

Parçada Verilen bilgiler doğrudan Hristiyanlıkla ilgilidir. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

3.

- I. Roma İmparatorluğu'nun Hristiyanlığu resmi din olarak kabul etmesi,
- II. 17. yüzyıldaki mezhep savaşları
- III. Hristiyan grupların misyonerlik  alışmaları

Bu olaylardan hangileri Hristiyanlığın yayılmasını kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III**
- E) II ve III

CEVAP: D

     :

I ve III numaralı bilgiler Hristiyanlığın yayılmasını kolaylaştıran unsurlardır. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

4. Hz. İsa (a.s.), peygamberliğu süresince kendisine vahyedilen ilahi gerçekleri insanlara açıklamıştır. Kendisinin Tanrı'nın elçisi olduğunu söylemiş, insanları Tanrı'nın varlığına ve birliğine iman etmeye çağırmıştır. Onlara, Hristiyanlığın ilkelerini tebliğ edip öğretmiştir. Ancak o, ölümünden sonra Hristiyanlıkta çok farklı bir konuma oturtulmuştur. Hz. İsa (a.s.), insanları Tanrı'ya iman etmeye ve onun buyruklarına uygun yaşamaya çağırmasına rağmen ölümünden sonraki süreçte tanrı konumuna yükseltilmiştir. Zaman içinde Hristiyanlık, Hz. İsa (a.s.) merkezli bir din olmuş ve onunla ilgili çeşitli yorumlar çerçevesinde ilk  ıktığu noktadan çok farklı noktalara gelmiştir. Bunda, bir Hristiyan azizi olan ve günümüz Hristiyanlığının mimarı kabul edilen Pavlus'un çok önemli rolü olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hz İsa'nın vahyi insanlara ulaştırmasına
- B) Hz İsa'dan sonra tanrı anlayışında meydana gelen sapmalara
- C) Pavlus'un Hristiyanlığın dönüşümüne katkıda bulunduğuna
- D) Hz. İsa'nın insanları tevhid inancına davet etmesine
- E) Hristiyanlığın tanrı anlayışının teslis inancına dayandığına**

CEVAP: E

5. Pavlus, MS 10 yılında Tarsus'ta dünyaya gelmiş bir Yahudi'dir ve Roma vatandaşıdır. Tarsus'ta temel dinî eğitimini aldıktan sonra ailesi tarafından Kudüs'e gönderilmiştir. Burada yüksek din eğitimi almış, sahip olduğu bilgi birikimi ve görüşleriyle Yahudi toplumu içinde önemli konuma yükselmiştir. Önceleri katı bir Hristiyan karşıtı iken Şam'a yaptığı bir yolculuk esnasında dönüşüm geçirmiş ve İsa (a.s.) tarafından, onun mesajını tüm insanlara yaymakla görevlendirildiğini söylemiştir. Bundan sonra ortaya koyduğu görüşler ve öğretilerle, yaptığı yorumlarla günümüz Hristiyanlığının temellerini atmıştır. İsa'nın Rab kabul edilmesi, asli günah, İsa'nın kendisini feda etmesi vb. hususlar Pavlus tarafından ortaya konulmuştur. Öyle ki günümüz Hristiyanlığının, onun eseri olduğunu söylemek yanlış olmaz. Özü itibarıyla tevhit esasına dayanan Hristiyanlığın teslise evrilmesi Pavlus'un eliyle gerçekleşmiştir. Pavlus'a göre İsa (a.s.), tanrısal oğlun, insanoğlunun kurtulması için bedenleşmiş hâlidir. O, çarmıha gerildikten üç gün sonra dirilmiş ve gökyüzüne yükselmiştir. Böylece ölüme ve günaha galip gelmiştir. İsa'ya (a.s.) inananlar da onun gibi ölüme ve günaha galip geleceklerdir.

Bu parçadan hareketle ulaşılabilir en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlk başlarda Hristiyanlığın tanrı anlayışı tevhid inancına dayanıyordu.

B) Pavlus Hristiyanlığın inanç esaslarında değişiklik yapmıştır.

C) Hristiyanlar Hz. İsa'yı tanrının oğlu olarak kabul ederler.

D) Pavlus başlangıçta Hristiyanlığa ön yargıyla yaklaşmıştır.

E) Hristiyanların tanrı anlayışı teslis inancını esas alır.

CEVAP: B

6. İsa'dan (a.s.) sonraki ilk üç yüz yıl, Hristiyanlık için âdeta hayatta kalma mücadelesi olmuştur. Hristiyanlar, bu dönemde oldukça ağır baskılara maruz kalmışlardır. Roma yönetimi Hristiyanları sıkı bir şekilde takip etmiş, deyim yerindeyse onlara göz açtırmamıştır. Onlara, Hristiyanlığı terk edip Roma dinine dönmeleri için büyük baskılar uygulamıştır. VI. yüzyıl ise Hristiyanlık için dönüm noktası olmuştur. İmparator Konstantin, 313 yılında Milan Fermanı ile Hristiyanlığı koruma altına almıştır. 395 yılında da Teodosius, Hristiyanlığı Roma'nın resmî dini hâline getirmiş ve onun dışındaki tüm inançları yasaklamıştır. Bundan sonra Hristiyanlık, hızlı bir yayılma sürecine girmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

A) Hz. İsa'dan sonraki ilk dönem Hristiyanlar için oldukça zor olmuştur.

B) Roma yönetimi başlangıçta Hristiyanlığa karşı sert bir tutum sergilemiştir.

C) Konstantin ferman yayınlarak Hristiyanları koruma altına almıştır.

D) Resmi devlet dini haline gelmesiyle Hristiyanlık daha hızlı yayılmıştır.

E) Roma yönetimi Hristiyan inanç sistemini yeniden şekillendirmiştir.

CEVAP: E